

PAMOKA PAGAL ATNAUJINTAS UGDYMO PROGRAMAS

Pamokos planavimas 	
Bendri pamokos aspektai:	
Pamokos tema / problema / klausimai:	
Mokymosi uždavinys:	
Ugdomos kompetencijos:	
Tarpdalykiniai ryšiai:	
Tarpdalykinės temos:	
PROCESAS:	
PAMOKOS REFLEKSIJA:	

Pamokos struktūra

- Sužadinimas.
- Mokymo/si uždavinys/iai.
- Sėkmės/vertinimo kriterijai.
- Veiklos pamokoje ir jų tikslingumas (ugdymo turinio integralumas, mokymosi aplinka).
- Pamokos refleksija.
- Pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimas.

Sužadinimas

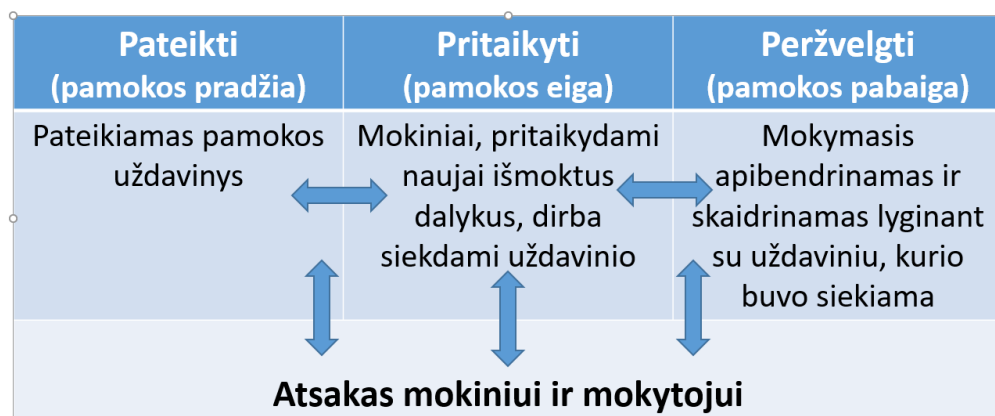
- Įtraukiančios pamokos veiklos planavimas. Kaip mokiniai skatinami dalyvauti?
- Patartina pereiti nuo mokymu (perdavimu) grįstos sąveikos klasėje, prie mokymusi grįstos sąveikos. Pastebima, kad pamokose taikomas kūrybinis iššūkis skatina besimokančiųjų susidomėjimą, įsitraukimą, intensyvių mokymąsi.
- Galima formuluoti netikėtus klausimus, remtis gyvenimo aktualijomis: *nukreipti tyrinėjimams, ieškoti informacijos, skatinti idėjų generavimą...*

- Taikomas probleminis klausimas, kuris siejasi su realaus gyvenimo ar artimos aplinkos problemų sprendimu.
- Pamokas tema skelbiama pasitelkus intriga, sudominimą, netikėtumą.
- Taikoma vaizdinė medžiaga, interaktyvumas, įvairios skaitmeninės priemonės.
- Sužadinimas turėtų būti tikslinga pamokos temos pristatymo, supažindinimo veikla.
- Sužadinimo veikla turėtų būti kryptinga, prie jos metu išsiaiškintų dalykų patartina grįžti mokymosi metu.

Pamokos uždavinys

- Uždavinys turi tiksliai apibrėžti mokinio veiklą, t. y. **uždavinys keliamas mokiniui**. Jis turėtų rodyti dalyko ir kompetencijų turinį, būti orientuotas į **konkretų rezultatą**.
- Naudinga pamokos uždavinių pateiktis mokiniams keisti, kad tai nebūtų monotoniška (pvz.: vieną kartą pateikiama žodžiu, kitą – raštu, trečią – vaizdu ir pan.). Patartina mokinius įtraukti į pamokos uždavinio formulavimą.
- Dažniausiai pakanka vieno konkretaus pamokos uždavinio. Rekomenduojama ne daugiau trijų pamokos uždavinių vienai pamokai.
- Detalizuojant uždavinį/uždavinius būtina pasakomi konkretūs kriterijai (užduoties struktūra), iš kurių bus sprendžiama apie rezultato kokybę.
- Dar kartą pamokos uždavinys/uždaviniai peržvelgiami pamokos pabaigoje, tikrinant, kaip pavyko pasiekti; aptariant gautus rezultatus bei numatant tobulinimo kryptis. Svarbu, kad pabaigoje apie tai kalbėtų mokiniai, o mokytojas tik klausytų/stebėtų.

Kaip susijęs pamokos uždavinys su pamokos eiga

Pagrindiniai pamokos uždavinio formulavimo reikalavimai

- **Konkretumas ir aiškumas.** Suprantamas vienareikšmiškai, atspindima viena problema. Išreikštas rezultatas atliekant tam tikrą veiklą.
- **Išmatuojamumas.** Nusakyti konkretūs kriterijai, kuriais vadovaujantis galima įvertinti, kiek pasiekta.
- **Pasiekiamumas.** Optimalaus sunkumo.
- **Suderinamumas.** Siekiant tam tikro tikslo keliami keli uždaviniai, kurie derinami tarpusavyje.
- **Priimtinumai.**
- **Lankstumas.** Keičiantis situacijai uždaviniai koreguojami.

Mokymosi uždavinys turėtų būti susijęs su kompetencijų ugdymu, ne tik akademiniais siekiais (kompetencijos + rezultatas).

PAVYZDŽIAI

Iš įvairių šaltinių parenka informacijos apie natūralias ekosistemas (pvz., upelio, ežero, miško, pievos, pelkės) ir **paaiškina** šiose sistemose gyvenančių organizmų tarpusavio ryšius – **KOMUNIKACIJOS KOMPETENCIJA**

Palygina natūralias ekosistemas (pvz., upelio, ežero, miško, pievos, pelkės) ir **paaiškina** šiose sistemose gyvenančių organizmų tarpusavio ryšius – **PAŽINIMO ir KOMUNIKACIJOS KOMPETENCIJA**

Sukuria lankstinuką apie natūralių ekosistemų saugojimą ir įvertina jo vertingumą sau ir kitiems – **KŪRYBIŠKUMO KOMPETENCIJA**

Sukuria lankstinuką apie natūralių ekosistemų saugojimą ir paaiškina žmogaus veiklos poveikį gamtai – **KŪRYBIŠKUMO, KULTŪRINĖ, PILIETINĖ KOMPETENCIJA**

Parengia aplinką tausojančių maisto produktų pasirinkimo **rekomendacijas**.

Analizuoja energijos sąnaudas, reikalingas pasirinkto maisto produkto patekimui į namus (ir jo paruošimui).

Aktyvi mokymosi veikla

- Taikomi aktyvūs mokymo(si) metodai: diskusijos, savarankiškas darbas, užduotys grupėse/porose, ..., mokiniai įtraukiami į mokymo(si) procesą.
- Veiklose taikomas turinys turėtų būti aktualus, šiuolaikiškas.
- Mokiniai veikia tyrinėjimu grindžiamomis veiklomis, mokydamiesi iš savo patyrimo, aptaria ir mokosi paašškinti procesus.
- Atkreipti dėmesį į kompetencijų ugdymą, tarpdalykinių temų integravimą.
- Mokiniam teikti individualią pagalbą.

- Diferencijuoti/individualizuoti užduotis.
- Svarbu skatinti mokinių įgalinimą ir savarankiškumą sprendžiant problemas ir taikant netiesioginės pagalbos bankus ir pan.
- Sudaryti sąlygas mokiniams pasirinkti, t. y. planuoti savo mokymosi veiklas, pasirinkti užduočių atlikimo seką, rezultatų pristatymo būdą ir pan.
- Kokia mokymosi pagalba bus teikiama mokiniams?
- Kaip bus teikiama pagalba išskirtinių mokymosi poreikių turintiems (specialiųjų poreikių, gabiems, turintiems elgesio sutrikimų ir kt.) mokiniams bei jų grupėms pagal poreikius, bei kitas mokymosi veiklas?

Palanki mokymo(si) aplinka

- Kurti palankią mokymosi aplinką.
- Betarpiškai, aktyviai bendrauti ir bendradarbiauti su mokiniais, santykius grįsti pasitikėjimu ir saugia mokymosi aplinka.
- Mokiniais sudaryti sąlygas kokybiškam bendradarbiavimui, skatinti diskusijas ir pokalbius.
- Atkreipti dėmesį į mokymosi strategijų taikymą: mokiniai gali naudoti klasės erdves, kaip netiesioginės pagalbos banką (klasės biblioteka, kompiuteris ir pan.).

Refleksija

- Pamokose turėtų būti apibendrinimas, mokytojas trumpai apžvelgia, kas vyko pamokoje, kelia asociatyvius klausimus, kurie padėtų mokiniams apibendrinti savo darbą pamokoje.
- Svarbu skatinti mokinių metakognityvinį mąstymą: kur galiu panaudoti šias naujas žinias?
- Apibendrinimas turėtų būti orientuotas tiek į procesą, tiek į galutinį (pasiektą) rezultatą.
- Pagal amžiaus tarpsnių raidą taikyti atvirus klausimus: koks mano individualus darbas? Kaip dirbau grupėje, komandinėje užduotyje, ką naujo išmokau/sužinojau?
- Mokytojas jaustųsi saugiau, jei refleksijos laikui pasilikėtų daugiau laiko, *p.vz. 10 min.*

- Spalvų ar figūrėlių taikymas – puikus įsivertinimo, būdas, tačiau spalvos (ar figūrėlės) galėtų turėti reikšmes, pvz.: *kiekviena spalva reiškia tam tikrą kompetenciją, ilgoje perspektyvoje, su vieninga žymėjimo sistema.*
- *Kalbant socialiai jautriomis temomis, svarbu, kad refleksija būtų saugi ir konfidenciali, mokinys neturi būti vertinimas už išsakytą nuomonę.*
- *Ypatingai svarbu po veiklos mokiniui atlikti giluminę refleksiją, kuri apžvelgtų ne tik procesą, bet mokinio pojūčius jame, pastebėtus teigiamus ar sudėtingus aspektus.*

(I)vertinimas

- Įsivertinimas turi sietis su pamokos uždaviniu.
- Šioje dalyje paliečiami įvairūs aspektai: žinios, gebėjimai, kompetencijos. Geriausia šią dalį organizuoti taikant kriterijų sistemą.
- Vertinimo ar įsivertinimo kriterijai gali būti pasiūlyti mokytojo, bet taip pat turėtų būti vietos ir mokinio sugalvotam kriterijui (personalizuotas ugdymas).

Planavimo žingsniai

